

نام و نام خانوادگی:

زمان برگزاری:

تیام خزاعی

نام آزمون: تکلیف درس اول و ستایش یازدهم

تاریخ آزمون:

۱ در کدام بیت آرایه‌های «استعاره، کنایه، جناس تام (جناس همسان)» به کار رفته است؟

- ۱ خون صاحب‌نظران ریختی ای کعبه حسن قتل اینان که روا داشت که صید حرمند
- ۲ جور دشمن چه کند گر نکشد طالب دوست گنج و مار و گل و خار و غم و شادی به همند
- ۳ شهری اندر هوست سوخته در آتش عشق خلقی اندر طلبت غرقه دریای غمند
- ۴ حرف‌های خط موزون تو پیرامن روی گویی از مشک سیاه بر گل سوری رقمند

۲ کدام گزینه، دربردارنده مفهوم بیت زیر است؟

- «رزق هرچند بی‌گمان برسد شرط عقل است جستن از درها»
- ۱ گر کند آفاق را چون صبح از احسان روسفید نیست جز گرد کدورت رزق من زین آسیا
 - ۲ سعی در رزق کسان دل را منور می‌کند کم بود دل‌های شب بی‌شمع بالین آسیا
 - ۳ بی‌تردد، دامن روزی نمی‌آید به دست می‌کند با کاهلان این نکته تلقین آسیا
 - ۴ بوج سازد مغزها را چرخ تا روزی دهد باشد از ریزش فزون آوازه این آسیا

۳ معنای کلمه مشخص شده در بیت نادرست است.

- ۱ خدا را بر آن بنده بخشایش است که خلق از وجودش در آسایش است (کرم)
- ۲ چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر چه باشی چو روبه به وامانده سیر (پس مانده)
- ۳ برو شیر درنده باش ای دغل مینداز خود را چو روباه شل (مگار)
- ۴ یقین مرد را دیده، بیننده کرد شد و تکیه بر آفریننده کرد (چشم)

۴ چند واژه در کمانک روبروی آن نادرست معنا شده است؟

- «فوت (نیرو)، نژند (اندوهگین)، شوریده رنگ (آنکه حال آشفته‌ای دارد)، غیب (پنهان)، تیره رای (بداندیشی)، اقبال (خوشبختی)، حمیت (مردانگی)»
- ۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

۵ منظور و مفهوم مصراع دوم بیت زیر در کدام گزینه آمده است؟

- «همه غیبی تو بدانی همه عیبی تو بپوشی همه بیشی تو بگاهی همه کمی تو فزایی»
- ۱ بر همه بودن‌ها و نبودن‌ها آگاهی داری.
 - ۲ همه کم و زیاد شدن‌ها به دست توست.
 - ۳ تو بر سرنوشت همه موجودات نظارت داری.
 - ۴ ورق زندگی همه موجودات عالم به دست توست.

۶ در کدام مصراع «شد» فعل اسنادی است؟

- ۱ به پیش جهان آفرین شد نخست زمین آهنین شد سپهر آبنوس
- ۲ بشد سوی آب و سر و تن بشست آن مرد بشد و طعام بخیرد

۷ نقش دستوری ضمیر متصل در کدام گزینه با بقیه متفاوت است؟

- ۱ که خلق از وجودش در آسایش است. نژند آن دل که او خواهد نژندش.
- ۲ اگر لطفش قرین حال گردد. نه خود را بیفکن که دستم بگیر.

۸ در همهٔ گزینه‌ها نقش دستوری واژهٔ مشخص شده درست است به جز گزینهٔ

۱ منزل حافظ کنون بارگه پادشاست / دل بر دلداری رفت جان بر جانانه شد (مسند)

۲ فخری که از وسیلت دون همتی رسد / گر نام و ننگ داری از آن فخر عار دار (متّم)

۳ کسی نیک بیند به هر دو سرای / که نیکی رساند به خلق خدای (مفعول)

۴ چو صبرش نماند از ضعیفی و هوش / ز دیوار محرابش آمد به گوش (متّم)

۹ نقش دستوری واژهٔ مشخص شده در کدام گزینه نادرست است؟

۱ خرد را گر نبخشد روشنایی بماند تا ابد در تیره رای (مفعول)

۲ اگر لطفش قرین حال گردد همه ادب‌ها اقبال گردد (مسند)

۳ در نابستهٔ احسان گشاده‌ست به هر کس آنچه می‌بایست داده‌ست (مفعول)

۴ به ترتیبی نهاده وضع عالم که نی یک موی باشد بیش و نی کم (مفعول)

۱۰ معنای درست واژه‌های «زنخدان، عمل، دَغَل و صنَع» به ترتیب در کدام گزینه آمده است؟

۱ گردن، آرزو، مگار، آفریدن ۲ چانه، کار، حيله‌گر، آفرینش ۳ گردن، آرزو، مکر، حرفه ۴ چانه، کار، دروغ، آفریننده

۱۱ حروف «را» در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ نشانهٔ فک اضافه است.

۱ همی برخوردارشید و فریاد خواند جهان را سراسر سوی داد خواند

۲ بپوید کاین مهتر آهرمن است جهان آفرین را به دل، دشمن است

۳ دَرَد پردهٔ غنچه را باد بام هزار آورد نغز گفتارها

۴ چو خندان شد و چهره شاداب کرد ورا نام تهمینه سهراب کرد

۱۲ بیت زیر با کدام بیت ارتباط معنایی ندارد؟

«در نابستهٔ احسان گشاده است به هر کس آن چه می‌بایست داده است»

۱ محیا کن روزی مار و مور اگر چند بی‌دست و پایند و زور

۲ و گر در دهد یک صلا ی کرم عزازیل گوید نصیبی برم

۳ چنان یهن خوان کرم گسترد که سیمرغ در قاف قسمت خورد

۴ کلاه سعادت یکی بر سرش گلیم شقاوت یکی در برش

۱۳ بیت زیر با کدام بیت از حافظ ارتباط معنایی دارد؟

«به ترتیبی نهاده وضع عالم که نی یک موی باشد بیش و نی کم»

۱ گرچه از کبر (غرور) سخن با من درویش نگفت / جان فدای شکرین پستهٔ خاموش باد

۲ نرگس مست نوازش کن مردم دارش / خون عاشق به قدح گر بخورد نوشش باد

۳ به غلامی تو مشهور جهان شد حافظ / حلقهٔ بندگی زلف تو در گوشش باد

۴ پیر ما گفت خطا بر قلم صنَع نرفت / آفرین بر نظر پاک خطا پوشش باد

۱۴ چند واژه در کمانک روبروی آن نادرست معنا شده است؟

«چنگ (نوعی ساز که سر آن خمیده نیست)، حلاوت (شیرین)، زنخدان (چانه)، شَل (دست و پای از کار افتاده)، دون همت (کوتاه اندیشه)، ادبار (نگون بختی)، دَغَل (مکر)»

۱ یک ۲ دو ۳ سه ۴ چهار

۱۵ عبارت «مردان بار را به نیروی همت و بازوی حمیت کشند، نه به قوت تن» با کدام گزینه قرابت معنایی دارد؟

۱ کسی را که همت بلند اوفتد مرادش کم اندر کمند اوفتد

۲ به همت برآر از ستیهنده شور که بازوی همت به از دست زور

۳ هر کسی که سرو گفت قوت را به راستی او را معین است که همت بلند نیست

۴ خرسند چرا شد دلت اندر بن این چاه با جاه بلند و حشم و همت عالی

۱۶ همه ایبات زیر با یکدیگر قرابت معنایی دارند به جز گزینه
 ۱ ثوابت باشد ای دارای خرمی
 ۲ بده تو ملک و مال و دلی به دست آور
 ۳ ده روز مهر گردون افسانه است و افسون
 ۴ نه خواننده‌ای بر در دیگران

اگر رحمی کنی بر خوشه چینی
 که دل ضیا دهدت در لحد شب تاری (لحد: گور)
 نیکی به جای یاران فرصت شمار یارا
 به شکرانه خواهند از در مران

۱۷ در کدام گزینه واژه «سیر» در معنای «خشنود و راضی» آمده است؟
 ۱ تحکم کند سیر بر بوی گل
 ۲ ناید از من و گرچه کوشم دیر
 ۳ چنان سعی کن کز تو ماند چو شیر
 ۴ هر که جز ماهی ز آبش سیر شد

فرو ماند آواز چنگ از دُهل
 کاهویی (که آهویی) را کنم به صحرا سیر
 چه باشی چو روبه به وامانده، سیر؟
 هر که بی روزیست روزش دیر شد

۱۸ مفهوم کدام گزینه با بیت «رزق هر چند بی گمان برسد / شرط عقل است جستن از درها» مغایر است؟
 ۱ کلید رزق تو را سین جست و جو دارد
 ۲ سعی از برای رزق مقدر نمی کنیم
 ۳ ز کار تا نرود دست و پای سعی تو را
 ۴ چون شیر مادرست مهیا اگر چه رزق

چو آسیا پی تحصیل رزق گردان باش
 ما این عرق ز جبهه خود پاک کرده ایم
 امید رزق ز دست دعا نباید داشت
 این جهد و کوشش تو به جای مکیدن است

۱۹ در همه ایبات به جز گزینه «جناس همسان (تام)» به کار رفته است.
 ۱ نه من از پرده تقوا به در افتادم و بس
 ۲ روی جانان طلبی آینه را قابل ساز
 ۳ قائمتم از خمیدگی صورت چنگ شد ولی
 ۴ مهی که راز من از پرده آشکارا کرد

پدرم نیز بهشت ابد از دست بهشت
 ورنه هرگز گل و نسرين ندمد ز آهن و روی
 چنگ نمی توان زدن، زلف خمیده تو را
 هنوز صورت او زیر پرده پنهان است

۲۰ مفهوم بیت «خرد را گر نبخشد روشنایی / بماند تا ابد در تیره رای» به کدام بیت نزدیک است؟
 ۱ روشنی عقل به جان داده‌ای
 ۲ عقل در آمد که طلب کردمش
 ۳ عقل که اقلیم سعادت گشود
 ۴ ای خرد از توست فکنده به خاک

چاشنی دل به زبان داده‌ای
 ترک ادب بود، ادب کردمش
 بر در دل، چشم فراست (زیرکی) گشود
 سینه‌اش از غیرت تو چاک چاک

۲۱ قافیة کدام بیت با واژه مشخص شده در بیت زیر، رابطه‌ی معنایی «ترادف» دارد؟
 «به نام چاشنی بخش زبان‌ها»
 ۱ سحرگه رهروی در سرزمینی
 ۲ شب است و شاهد و شمع و شراب و شیرینی
 ۳ به است آن یا زَنَج یا سبب سیمین
 ۴ از حسن خط از دفتر اخلاق تو بابی

حلاوت سنج معنی در بیان‌ها
 همی گفت این معنًا با قرینی
 شبی خوش است چنین شب که دوستان بینی
 لب است آن یا شکر یا جان شیرین
 شیرینی اوصاف تو حرفی ز کتابی

۲۲ فعل «شد» در همه ایبات فعل غیراسنادی است به جز گزینه
 ۱ این تطاول که کشید از غم هجران بلبل
 ۲ مرا روز ازل کاری به جز رندی نفرمودند
 ۳ گر ز مسجد به خرابات شدم خرده مگیر
 ۴ رقیب آزارها فرمود و جای آشتی نگذاشت

تا سراپرده گل نعره زنان خواهد شد
 هر آن قسمت که آنجا رفت از آن افزون نخواهد شد
 مجلس وعظ دراز است و زمان خواهد شد
 مگر آه سحر خیزان سوی گردون نخواهد شد

۲۳ در همهٔ گزینه‌ها رابطهٔ معنایی «تضاد» مشاهده می‌شود به جز گزینهٔ

بلند آن سر که او خواهد بلندش	۱
به ترتیبی نهاده وضع عالم	۲
اگر لطفش قرین حال گردد	۳
برهنه گشته و بی بار مانده	۴
- نژند آن دل، که او خواهد نژندش
که نی یک موی باشد بیش و نی کم
همه ادبارها اقبال گردد
گل و برگش برفته خار مانده

۲۴ مفهوم بیت زیر در همهٔ گزینه‌ها به جز گزینهٔ یافت.

بلند آن سر، که او خواهد بلندش	۱
عزیزی و خواری تو بخشی و بس	۲
یکی را دهد تاج و بخت و کلاه	۳
اگر عزّ، جاه است و گر ذلّ، قید	۴
- نژند آن دل که او خواهد نژندش
عزیز تو خواری نبیند ز کس
یکی را نشانند به خاک سیاه
من از حق شناسم نه از عمرو و زید
عزّت و خواری در کوی وفا یکسانند
بنده‌ام، خواه قبولم کن و خواهی رد از آنک

۲۵ در بیت زیر همهٔ آرایه‌های ادبی وجود دارد به جز آرایهٔ

« ای مستی هوش آخر، در مهر بجوش آخر در وصل بکوش آخر، ای صبح وصال خوش»

تلمیح	۱	جناس ناهمسان	۲	کنایه	۳	تشبیه	۴